

Datum

2021-03-15

Handläggare:

Hanna Seger, översiktsplanerare

Vårt dnr:

KS 000177/2021-300

Region Skåne,

regionplan@skane.se

Yttrande- Båstad kommuns samrådsyttrande över Regionplan för Skåne 2022-2040

Övergripande synpunkter

- Regionplanen är i indelning och upplägg mycket tydlig. Det är en väl uttänkt struktur där det är lätt att följa intentionen och konkretiseringsgraden. Innehållsmässigt är det tydligt att det är just ett förslag och möjligheten till en bred dialog i samrådsskedet uppskattas.
- Vilka nationella mål som är relevanta och innebär utmaningar för Skåne behöver förtydligas samt hur de regionala målen förhåller sig till de nationella.
- Förtydliga vad som är trender och vad som är utmaningar, och avsnittet "arbetsmarknad och utbildning" borde ingå i någon av dem.
- Utmaningarna behöver tydligare koppla till trender och nationella mål. Till exempel lyfts inte klimat- och miljöförändringar som en specifik utmaning inom den regionala fysiska planeringen.
- Visionerna för målår 2040 och utblicksperioden mot 2050 hade gärna kunnat utvecklas och förtydligas i strategikartan.
- Målkonflikter och motstående intressen behöver analyseras, tydliggöras och avvägas för att regionplanen ska kunna vara vägledande i den fortsatta fysiska planeringen på både kommunal, regional och nationell nivå. Men också för att kunna bidra till måluppfyllelse och måluppföljning av de regionala och nationella målen. Detta hade delvis kunnat tydliggöras i ett mer omfattande interaktivt kartverktyg.
- Analyser och ämnesområden saknas delvis i de tematiska fördjupningarna och i strategi- och markanvändningskartan. Till exempel behövs fler regionala analyser om långsiktiga samhällsförändringar och samhällsbehov, bland annat behov av mängden framtida bostadsmark, verksamhetsmark, transportbehov, vattenanvändning och jordbruksmark.

Båstads kommun

269 80 BÅSTAD

Telefon: 0431-770 00 vx

bastads.kommun@bastad.se

www.bastad.se

- I de tematiska fördjupningarna behöver den beskrivande texten tydligare åskådliggöra skillnaderna mellan förutsättningar(nuläge), redan antagna strategier och beslut samt vad som är planförslag. Alternativt att förutsättningarna tydligare separeras och får ett eget avsnitt.
- Intentionen med mark- och vattenanvändningskartan, vad som pekas ut i den och varför det pekas ut, behöver förtydligas.
- Kulturmiljöperspektiv saknas i planen, utom inom något lite inom bebyggelsestruktur och "Gestaltad livsmiljö".
- Barnperspektivet bör ta mycket större plats, särskilt i konsekvensbedömningen, där det visserligen nämns, men väldigt kort. Inte minst med tanke på Sveriges nya lagstiftning om Barnkonventionen.
- Ett interaktivt kartunderlag hade ökad läsbarheten och möjliggjort för den fortsatta fysiska planeringen att bli så kvalitativ som möjligt.
- Överlag så behöver språk och ordval ses över och vissa begrepp definieras och beskrivas, andra behöver tas bort eller omformuleras.
- Båstad kommun har full förståelse och respekt för att det är första gången vi tar fram en regionplan i Skåne, och att därför inte alla synpunkter kommer kunna inarbetas. Det vore bra om det tydligt framgår vad som prioriteras att tas med och inte, samt på vilka grunder.
- Båstad kommun är positiv till att Ängelholm pekas ut som potentiell regional kärna, eftersom det ökar den geografiska spridningen på regionala kärnor, samt kan möjliggöra en tydligare koppling mot Halland.

Förtydligande av synpunkter

Grönblå infrastruktur

För att kunna göra lämpliga avväganden i den fysiska planeringen behöver det synliggöras i kartorna var olika värden finns och var dessa sammanfaller med större befintliga och planerade markanspråk. Miljö-, naturmiljö-, vatten- och kulturmiljöfrågor i landskapet utgör allmänna intressen och behöver synliggöras i planen för att möjliggöra måluppfyllelse inom flertalet klimat-, miljö-, naturmiljö- och kulturmiljömål på regional och nationell nivå. Länsstyrelserna har sedan några år tillbaka jobbat med regeringsuppdraget om grön infrastruktur och definierat värde-trakter som nu finns i en nationell kartdatabas, det vore värdefullt om regionplanen t ex tog med värde-trakterna som underlag i planeringen.

På vilka grunder som de befintliga grönområdena är utpekade klagas inte. Värdekärnor och värde-trakter är ekologiska begrepp, men används under "grönområden rekreation", vilket lätt skapar förvirring. Syftena med de olika strategierna behöver förtydligas och underlag och inriktningar för ekosystem, grön infrastruktur och biologisk mångfald, behöver utökas och förtydligas. Det framstår som att huvudsyftet med grönområden och den blågröna infrastrukturen är rekreation och turism. I många fall sammanfaller värdena och utvecklingsbehoven, men långt ifrån alltid.

- Tydliggör värdena i karta och text och motivera.

- Tydliggör de olika frågorna inom grönblå infrastruktur, eftersom utveckling inom de olika ämnesområdena har olika syften.
- Lyft ur jordbruksmark, skilj i beskrivningen på jordbruk som näringsverksamhet och jordbruksmark som en resurs.
- Addera landskapets kulturmiljövärden, lyft till exempel in landskapsrum som finns i *"region Skånes underlag för grön struktur" (2012)*

Vattenresurser

Vattenfrågan behöver belysas inom flera olika utvecklingsområden och främst inom teknisk infrastruktur (vattenförsörjning), ekologiska och biologiska värden, föroreningssituationen och klimatanpassning. Planen behöver också redovisa hur vi inom regionen kan jobba med miljökvalitetsnormer för att nå god kemisk, kvantitativ, och ekologisk status.

Särskilt kartor för teknisk infrastruktur för vatten och vattenresurser saknas. Grundvattentäkter och större överföringsledningar, samt någon slags områdesindelning efter vattenförsörjning hade varit önskvärt för att se kommunala och regionala samband. Med tanke på kommande och nuvarande trender med t ex klimat- och miljöförändringarna blir ett system där många av Skånes kommuner försörjs av få vattenkällor mer sårbart. Det är svårt för kommuner att på egen hand göra den typen av analyser av framtida risker, där hade regionplanen kunnat vara till stor hjälp.

Jordbruksmark

Jord- och skogsbruk beskrivs översiktligt och visas inte i karta. Att se den produktiva jordbruksmarken (framförallt åkermark) i förhållande till annan öppen mark hade kunnat synliggöra var dessa värden sammanfaller med andra motstående intressen om t ex bebyggelse- och infrastrukturutveckling kontra bevarande av jordbruksmark. I markanvändningskartan visas i nuläget all öppen mark som vit, se gärna region Stockholms regionplan där den produktiva jordbruksmarken är markerad i karta.

Att också lyfta jordbruksmarkens värde i ett internationellt perspektiv, utifrån framtida livsmedelsförsörjning i koppling till klimatförändringarna hade varit önskvärt, eftersom att marknaden för oexploaterad mark i framtiden kan se annorlunda ut än idag, där efterfrågan ökar på grund av att livsmedelsförsörjningen och bristen på jordbruksmark har blivit en allt större fråga i Europa och världen. Det är svåra frågor där vi inom regionen hade kunnat stötta varandra i att fatta avvägda och medvetna beslut där konsekvenserna lättare skulle kunna synliggöras på en regional nivå.

Bebyggelseutveckling och flerkärnig ortsstruktur

Vikten av jämbördiga tillväxtmotorer och starka lokala kärnor är avgörande för att bevara och stärka Skånes flerkärnighet. I konsekvensbedömningen beskrivs att Skåne går mot en monocentrisk utveckling med stark tillväxt i sydvästra Skåne, särskilt i Malmö. Strategierna och planeringsprinciperna för att utveckla flerkärnigheten behöver bli mer konkreta och mer tydligt förankrade i analyser. I strategi/markanvändningskartan behöver det sedan tydligare synas var och på vilket sätt Regionen ser att utvecklingen ska ske. Båstad kommun är positiv till att Ängelholm pekas ut som potentiell regional kärna, eftersom det ökar den geografiska spridningen på regionala kärnor, samt kan möjliggöra en tydligare koppling mot Halland. Dock behöver det förtydligas i planen vad det förväntas innebära i ett utvecklingsperspektiv.

I de utpekade utvecklingsinsatserna så stärks främst sambanden i Öresundsregionen (stora infrastruktursatsningar som den fasta HH-förbindelsen, fler kopplingar Malmö-Köpenhamn), vilket är bra, men det behöver tydligare stärkas också inom Skåne och kopplingar till andra län. T ex kan analysen

om arbetsmarknadsregioner utvecklas. Konsekvensbedömningen kunde tydligare belysa hur utpekandet av Lund och Malmö som nationell tillväxtmotor bedöms påverka resten av Skåne och hur utpekandet stödjer den flerkärniga Ortsstrukturen. Planen kunde också tydligare belysa hur de mindre tillväxtintensiva områdena i Skåne gynnas av att Öresundsregionen fortsätter att stärkas. Det hade varit intressant med kompletterande analyser om in- och utflytt mellan kommuner och vilka kommuner som behöver mer stöd för att Skåne ska kunna bibehålla och utveckla den flerkärniga Ortsstrukturen.

Regionplanen har ett ökat fokus på centralisering och planeringsprinciper med ett tydligt fokus på urban utveckling. För lokala kärnor beskrivs att utvecklings ska ske så att deras funktion och status upprätthålls. Utvecklingen i de lokala kärnorna utgör viktiga funktioner för både kommunerna och regionen. Planeringsprincipen för de lokala kärnorna behöver utvecklas och beskriva de lokala kärnornas roll i framtiden (2040-2050) för Skåne som region och för den flerkärniga Ortsstrukturen. Men det behöver också förtydligas hur tex regionala kärnor och tillväxtmotorer kan serva som lokala kärnor.

Transportinfrastruktur

Förtydliga de olika framtida funktionerna i transport och logistiksystemet. Insatser för att förbättra befintlig struktur såsom Skånebanan och Väst kustbanan bör framgå tydligare. Redundans i transportsystemet är ett återkommande begrepp, det hade varit bra att förtydliga och utveckla detta resonemang för förståelse av innebörden i kopplingen till fysisk planering.